

DADES ESTADÍSTIQUES DE LA GERMANDAT A PARTIR DE LES SEVES LLISTES D'ASSOCIATS (Anys 1968-1986)

D'ençà de l'any 1969 en què es confecciona el Programa de Setmana Santa de la Germandat en forma de fullet i ininterrompudament fins al 1986, s'han anat publicant les relacions dels germanats natzarens i dels components de les diferents Seccions que la conformen.

Aquestes relacions, juntament amb les convocatòries de les assemblees generals i els estats de comptes de la Germandat i de la Secció de Socors Mutus, constituïren gairebé el tot del Programa durant el període comprès entre els anys 1969-1980. Així, fins l'any 1980 les relacions, per sí soles, ocupaven un 50% dels fulls, tret de l'any 1978 en el qual se n'edità un d'especial de 36 pàgines amb motiu del 75è aniversari de la fundació de la Germandat i en el qual es recollien diferents articles; les llistes en aquesta ocasió ocuparen el 30'55% de l'espai imprès.

A poc a poc, el contingut dels programes es va enriquint amb articles reduint-se, a l'ampliar-se el nombre de pàgines, el percentatge de l'espai ocupat per les relacions (durant el període 1982-1985 la mitjana és del 40'96%). A l'any 1986, com inici d'una nova època en què se'n publica un de 44 pàgines quasi totes destinades a articles, les llistes ocupen el 27'27% de l'espai total, publicant-se a part les convocatòries i els estats de comptes. Finalment, en el darrer Programa editat, també de 44 pàgines, les 12 que ocupaven les relacions l'any anterior foren destinades a articles, fet que ha donat un major interès al nostre Programa no tan sols pels propis natzarens, sinó també a persones alienes a la Germandat interessades pels temes tarragonins

Probablement, la publicació de les llistes en el Programa durant aquests 18 anys de poc haurà servit. En alguns casos tan sols s'hauran utilitzat per veure el lloc ocupat o per conèixer les altes i baixes hagudes. Aquest fet, en sí mateix, fa pensar en una pobre utilització de l'espai esmerçat. Crec que d'una comparativa entre les diferents llistes, del moviment de les altes i de les baixes, a bon segur, poden treure's dades d'interès o, si més no, curioses; dir-nos quelcom més sobre la vida de la Germandat durant aquests anys malgrat sigui a base de percentatges i xifres

Comentaris generals

Primerament, voldria fer-vos esment del fet que aquest treball s'inicia en un any en què la Germandat ja comptava amb un bon nombre d'associats en cadascuna de les seccions que la formen, la qual cosa ha fet dividir o comentar a part el moviment d'aquells membres que ja eren socis abans de l'any 1968 i aquells que es donaren d'alta posteriorment ja que, en aquest darrer cas, es pot establir els anys o percentatges de permanència a la Germandat. Aquesta diferenciació també ens permet verificar un comportament diferent dels dos grups. El treball s'ha basat exclusivament en els noms que figuren en les diferents llistes publicades

Amb les llistes a les mans, d'antuvi es pot veure que s'ha donat un tractament diferent entre les seccions; així, pel que fa a les relacions dels germans i dels membres de la Secció de Socors Mutus, puntualment es dóna compte del nombre i del nom dels seus associats, amb el nom de les altes i de les baixes hagudes amb la indicació de la motivació. Contràriament, de la Secció d'Aspirants, tan sols es dóna el nombre i el nom dels seus membres com també de les altes produïdes, cosa que no passa en la Secció de Maries del Calvari ja que, d'aquesta, tan sols es dóna compte del nom i del nombre de les maries que la formen sense fer-se esment de les altes i de les baixes, tret dels anys 1983-1985 on sí apareixen.

També s'observa, en un primer moment, l'existència de certes errades. En alguns casos, el

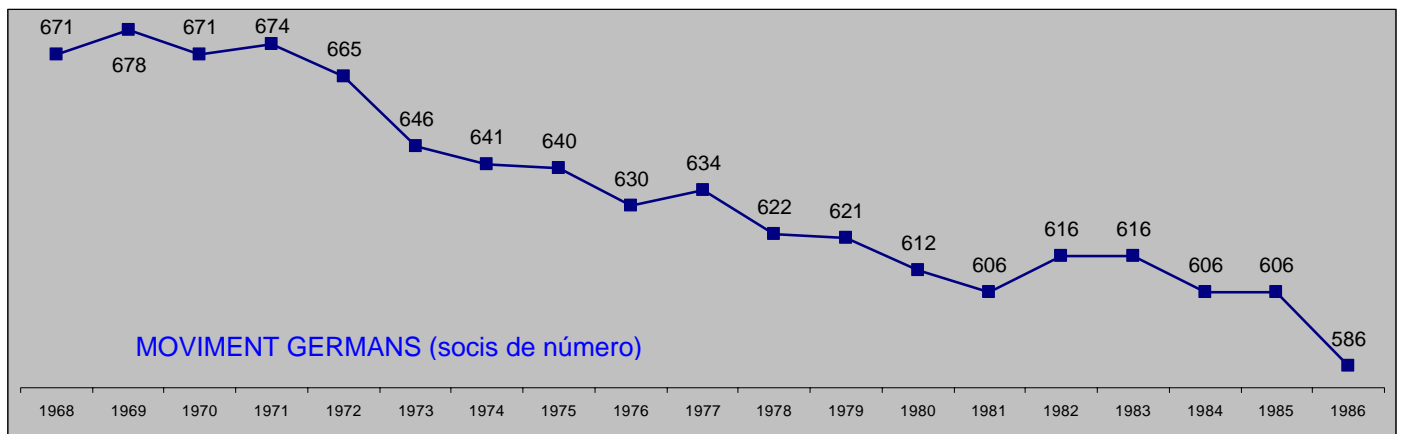
nombre d'associats és més elevat o és inferior al que resultaria de sumar les altes i restar les baixes produïdes al llarg de l'any. En part, això és motivat per l'existència de repeticions de noms, per la desaparició sobtada d'altres, per la inclusió de noms que anteriorment no havien figurat com a altes, etc., etc. També es veuen esmenes un any per l'altre en cognoms d'associats i variacions en l'ordre, intercalant-se noms.

La Germandat, en conjunt i segons les llistes, comptava l'any 1969 amb un total de 889 membres¹; l'any 1986 la xifra és de 941, augment que dona un percentatge del 5'85%, percentatge que no reflecteix el moviment real viscut pels tres grups de la Germandat (germans, aspirants i maries del Calvari), tal com ho demostra el fet que la Secció de Maries del Calvari, per sí sola, en el decurs del període tractat, ha vist incrementar els seus efectius en un 141'00%.

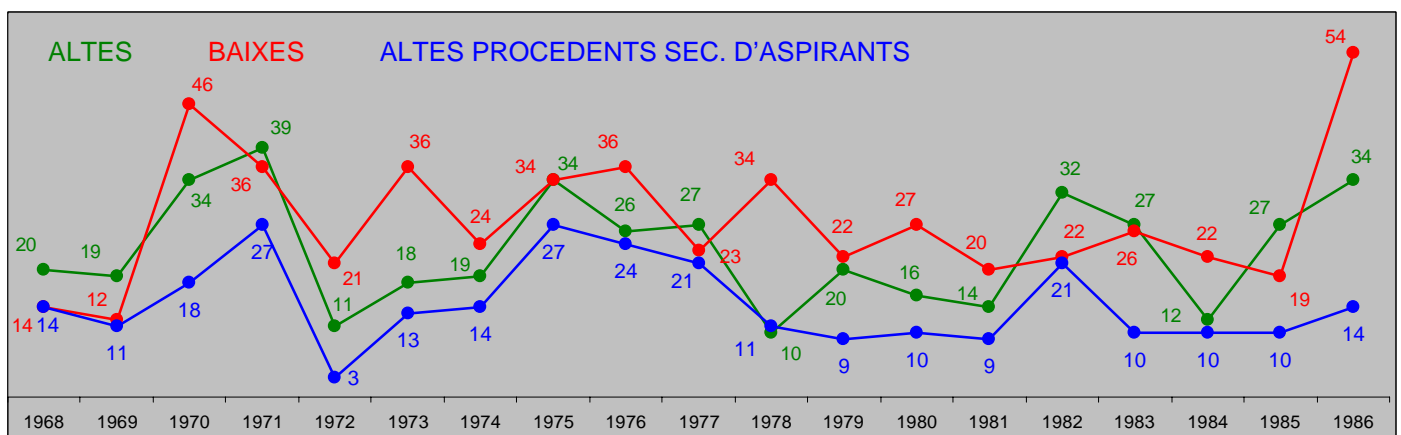
ELS GERMANS (socis de número)

De finals del 1968 a finals del 1986, els germans varen passar de 671 a 586. Durant aquest període es produïren 432 altes i 517 baixes que, en conjunt, dona una saldo negatiu del 12'70%. En xifres totals, la baixa es quantifica en 85 confreres a una mitjana de 4'72 per any.

La gràfica que segueix, ens dibuixa una pendent amb petites ondulacions que en si dona una idea superficial del moviment hagut. El punt més alt en relació a l'any anterior el trobaríem en 10 altes i el més baix en 20 baixes.

Ben al contrari, la gràfica d'altes i de baixes dibuixa un seguit de dents sobretot en les baixes on sobresurten dues crestes, una, la corresponent a l'any 1970, amb un total de 46 baixes, 40 de les quals voluntàries, i l'altra, la de l'any 1986, on es produeixen 54 baixes, 44 d'elles voluntàries.

A la gràfica anterior es pot veure com, en bona part, les altes a la Germandat són fruit del pas d'aspirants a germans quan aconsegueixen l'edat reglamentària. Tot i que les dues línies es dibuixen en paral·lel, hi ha alguns altibaixos remarcables:

- l'any 1968 el percentatge és del 70%
- l'any 1972 és del 27%

- l'any 1976 és del 88%
- l'any 1978 és del 48%
- l'any 1982 és del 71%
- l'any 1986 és del 41%.

Com ja he indicat inicialment, a l'hora d'analitzar les dades he establert dos grups, un, el dels que ja eren membres de la Germandat l'any 1968, l'altra els que es donaren d'alta posteriorment.

Un 36'50% de les altes corresponen a persones que provenien del carrer. D'aquestes segueixen sent membres de la Germandat un 65'50%, dels quals quasi un 43% porta menys de 5 anys. Les baixes, ho foren en un 67'34% abans d'acomplir els 5 anys de permanència en la Germandat i tant sols un 8% n'estigueren més de 10.

El 63'50% restant, més àmpliament tractat a l'apartat dedicat a la Secció d'Aspirants, està compostat per membres que provenen de l'al·ludia Secció. D'aquest total, un 68'00%, a hores d'ara segueixen en la Germandat. Les baixes entre els membres d'aquest grup es produïren en un 70'78% durant els primers 5 anys i un 16'85% foren germans durant més de 10 anys

Les dades d'aquests dos darrers paràgrafs contrasten entre si en algun cas. Pràcticament el percentatge és igual pel que fa als que encara són membres de la Germandat. Quant als que es donaren de baixa durant els primers 5 anys és major en el cas dels que provenen de la Secció d'Aspirants, com també és més gran el percentatge dels que foren germans durant més de 10 anys. Es dir, a grans trets, es donen de baixa més aviat els membres de la pròpia Germandat durant els 5 primers anys que no pas els que provenen del carrer, tanmateix, un cop superat aquest temps, tarden molt més en fer ho.

El conjunt de les baixes, 517 en total, es distribueix segons la motivació de la següent manera:

- per defunció	109	21'08%
- voluntàries	363	70,21%
- manca de pagament.....	39	7'54%
- d'altres motivacions	6	1'16%

D'aquestes baixes, s'han comptabilitzat 7 casos en què, posteriorment de deixar de pertànyer a la Germandat, novament s'inscriviren, xifra que representa un migrat 1'35% del total. D'ells, 6 provenien de la Secció d'Aspirants i l'altre del carrer. La seva baixa fou demanada durant els 5 primers anys de ser soci de número amb una mitjana de 3 anys de permanència a la Germandat, coincidint gairebé totes elles amb els primers anys de la dècada dels 70. Tan sols hi ha constància d'un cas en què novament s'hagi donat de baixa continuant la resta sent membres de la Germandat.

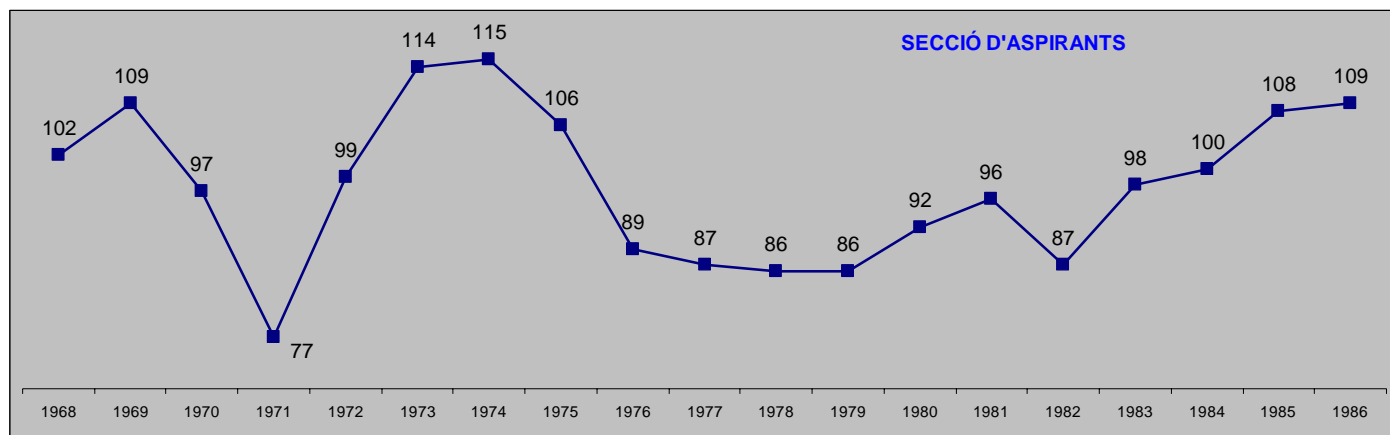
LA SECCIÓ D'ASPIRANTS

Com ja és sabut, aquesta Secció aplega els més joves de la Germandat, els quals passaran a ser germans (socis de número) en complir l'edat de 15 anys.

En una primer ullada a les relacions publicades, fàcilment s'aprecia l'existència de força cognoms iguals que confirmen la inscripció de molts germans i cosins. Això, juntament amb el fet que, en comparar-les amb les dels socis de número també apareixen aquests cognoms, evidencia l'existència d'una tradició familiar en pertànyer a la Germandat. En algunes ocasions les altes s'han produït conjuntament el mateix any, en tant que, en moltes altres, s'han efectuat progressivament en relació a l'edat de l'inscrit, fet que referma la idea d'una continuïtat en la tradició esmentada.

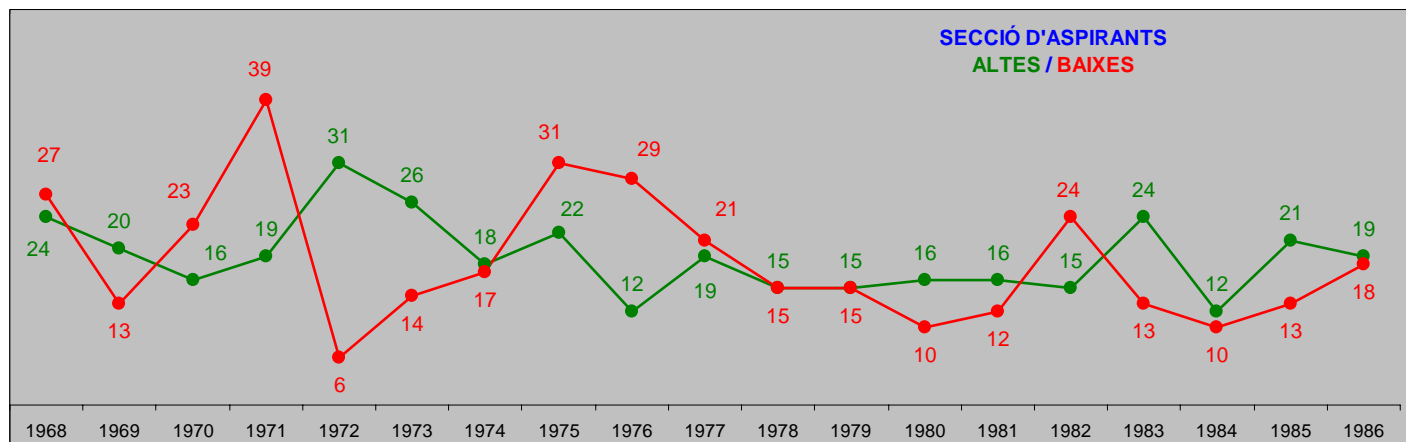
Contràriament al suara indicat, alguns noms tan sols apareixen a les llistes un o dos anys, fet que dóna a entendre un interès passatger per la Setmana Santa o per la Germandat, fruit de la novetat que pot tenir aquesta tradicional manifestació. D'aquells que foren baixa abans del seu pas a la Germandat, un 55'50% foren membres de la Secció durant un període inferior a 2 anys i un 88'80% estaren menys de 5 anys. Si bé existeixen alguns casos, és infreqüent el donar-se de

baixa portant més de 8 anys. Són pocs els casos de donar-se d'alta novament a la Secció un temps després d'haver renunciat a la condició d'aspirant.

Observant la gràfica anterior, pot veure's una primera baixada a l'any 1971 que, d'una manera ràpida, l'any 1974 s'estableix en la cota màxima assolida durant els anys de referència per prosseguir en una profunda davallada fins l'any 1976 a partir del qual s'inicia un període d'estancament al que segueixen uns petits altibaixos sent a partir del 1983 quan es començarà a experimentar una lenta ascensió.

El nombre d'altres i de baixes anualment és desigual. Si féssim balanç d'aquest moviment ens donaria un saldo positiu de 7 altres, és dir de l'alta d'un aspirant cada tres anys i escaig. Aquest resultat sols té un valor estadístic ja que estem parlant d'una Secció temporal, és dir, de pas a un altre estament, la Germandat. La xifra que realment, ens ha d'interessar és la de 275, nombre que correspon al total d'Aspirants, de les 350 baixes hagudes en la Secció, que han passat a ser germans natzarens.

D'una part, aquest nombre ens indica que un 78'06% dels aspirants segueix en la Germandat quan compleix l'edat del canvi, i de l'altra; que un 63'50% del total de les altres hagudes en el grup dels socis de número correspon a membres provinents d'aquesta Secció.

La resta de baixes, atès que no s'indica a les llistes publicades entre del 1971 al 1986, s'han d'atribuir a baixes voluntàries tret d'una que correspon a un òbit i de dues més que ho són per canvi de residència.

Tenint en compte que aquest article es fa a partir d'una data en la qual la Germandat ja comptava amb 102 Aspirants, tal com ja he comentat anteriorment, he establert dos grups per a comentar-vos més detalladament les incidències produïdes.

a) Aspirants que ja ho eren abans del 1968

La quasi totalitat dels aspirants d'aquest grup, en el seu dia passaren a Congregants. Un 65'00% l'any 1986 encara pertanyia a la Germandat mentre que, de la resta, un 39'00% fou congregant

durant un període inferior als 5 anys i un 34'00%, romangué més de 10 anys com a tal. La mitjana resultant és de 7'41 anys de permanència com a congregant.

b) Aspirants donats d'alta a partir del 1968.

D'aquest grup al qual pertanyen els que a hores d'ara formen la Secció, un 11'00% es donà de baixa abans del seu pas a congregant, xifrant-se la seva estada a la Germandat en uns 2'75 anys de mitjana. De la resta, constituïda per 194, un 69'00% segueixen formant part de la Germandat.

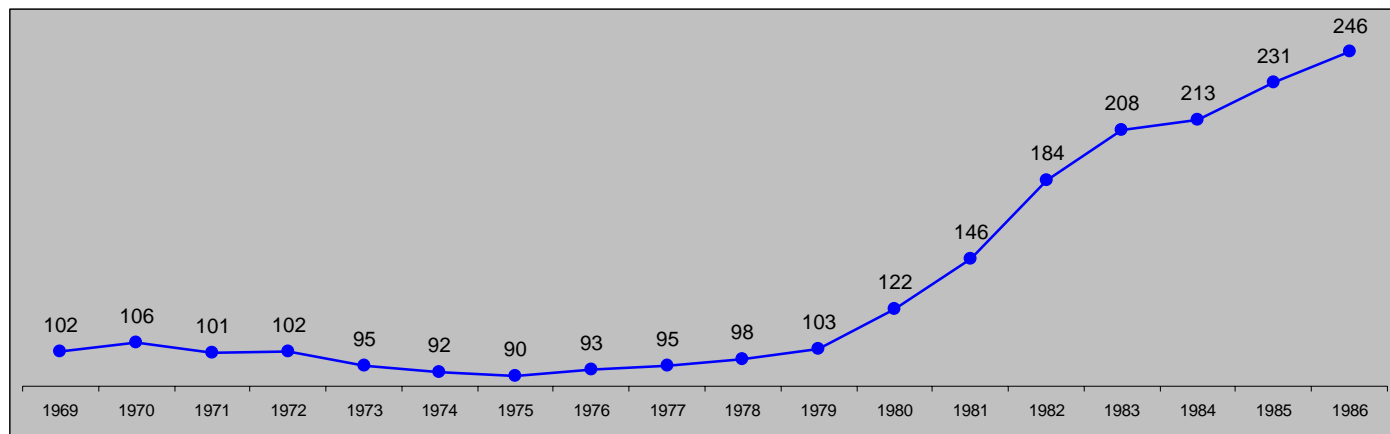
El període que pot anomenar-se crític durant el qual es decideix la continuïtat o no en el sí de la nostra associació, és el de 3 anys ja que durant aquest temps es quan es dona l'índex major de baixes entre els germans que procedeixen d'aquest grup amb un 63'30%, percentatge que s'amplia fins al 86'60% si allarguem la durada a 5 anys. Aquestes xifres canvien si l'anàlisi es realitza conjuntament amb els Aspirants del grup a) com pot veure's en els comentaris realitzats en l'apartat dels congregants.

Si comparem aquestes dades amb les de l'anterior grup, observarem una gran diferència de comportament pel que fa al percentatge de baixes produïdes durant els 5 primers anys d'estada en la Germandat com a congregant. Davant d'un 39'00% dels que podríem dir aspirants vells, hi ha un 86'60% de les noves generacions d'aspirants diferencia excessivament gran que pot denotar un més ràpid desinterès per la Germandat actualment que no pas anys enrere.

LA SECCIÓ DE MARIES DEL CALVARI

Aquesta és la Secció més jove de la Germandat. No es posà en funcionament com a tal fins l'any 1958 en que fou aprovat definitivament el seu Reglament².

Com ja hem exposat en l'apartat de Comentaris Generals, és l'únic grup de la Germandat que ha experimentat un notable creixement. L'any 1969 tenia en les seves llistes, la llavors "Pía Sección de Marías del Calvario", 102 associades; l'any 1986 n'eren 246 (167 maries i 79 aspirants), xifra que representa el ja remarcat 141'00% d'augment.

Com pot veure's a la gràfica, durant l'interval comprès entre els anys 1969-1979, es manté una certa regularitat dibuixant-se una corba quasi plana. Després d'anar al punt de les 106, baixa a les 103 passant per les 90. Globalment, durant aquests anys, la Secció experimenta l'augment numèric d'una persona.

És a partir de l'any 1979 quan es veu un fort increment. De 103 es passa a 208 l'any 1983 (101'94% d'augment), seguint l'ascensió fins a 246 l'any 1986³, un 138'83% d'augment en relació a l'any 1979.

Aquesta gran estirada, respon, sens dubte, al fet d'haver-se autoritzat l'assistència de dones a la Processó del Sant Enterrament a les files de les Confraries, Germandats i Gremis, ja que, fins aleshores, tan sols ho podien fer com a penitents.

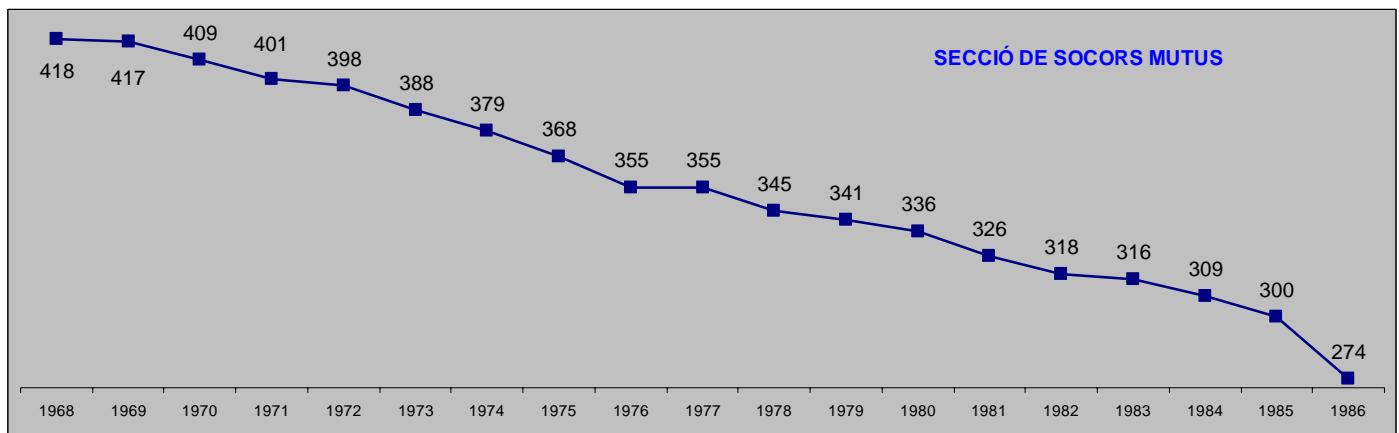
Cap és la relació que pot establir-se entre aquesta Secció i el moviment dels socis de número, davant d'una lenta però progressiva davallada d'aquests darrers, se'ns presenta una corba

ascendent de gran vitalitat.

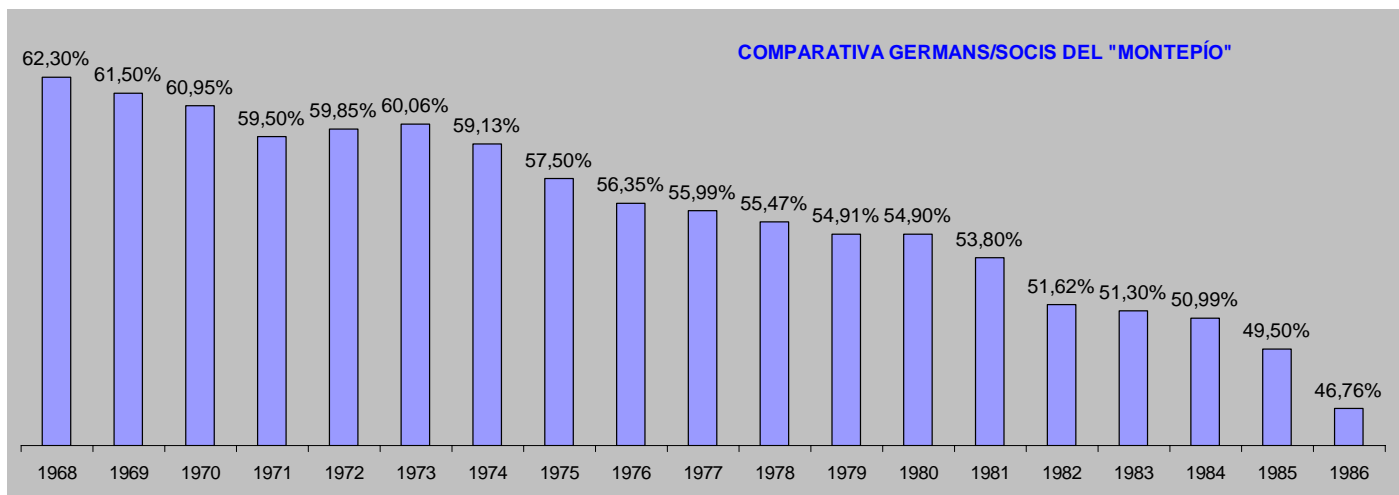
Com a comentari final, cal destacar que l'auge de la Secció no tan sols ho és a efectes de quantitat de components, sinó que així mateix ho és quant a les activitats i tasques que han desenvolupat durant aquests darrers anys i que l'han convertit en un dels motors que empenyen la Germandat, tasques d'importància però de poc ressò exterior que les fa passar desapercebudes, fet que augmenta el seu propi valor.

LA SECCIÓ DE SOCORS MUTUS

Aquesta Secció, creada pocs mesos després de ser fundada la Germandat, única del seu tipus existent avui dia entre les Confraries, Germandats i Gremis de la Setmana Santa Tarragonina, en el decurs del temps ha anat perdent el sentit inicial pel què fou creada; les circumstàncies socials i econòmiques de l'any 1903 en relació a les actuals o a les dels anys a què fem referència, han variat considerablement incidint negativament en el seu esdevenir.

La gràfica anterior ens dibuixa una forta pendent que va des dels 418 associats amb què comptava la Secció a finals de 1968 als 274 d'igual data de l'any 1986. La diferència, implica un 34'45% de disminució en el nombre d'inscrits amb una mitjana de 8 baixes per any. La davallada és important i més si tenim en compte que el nombre d'associats de la Secció l'any 1930 era el de 300.

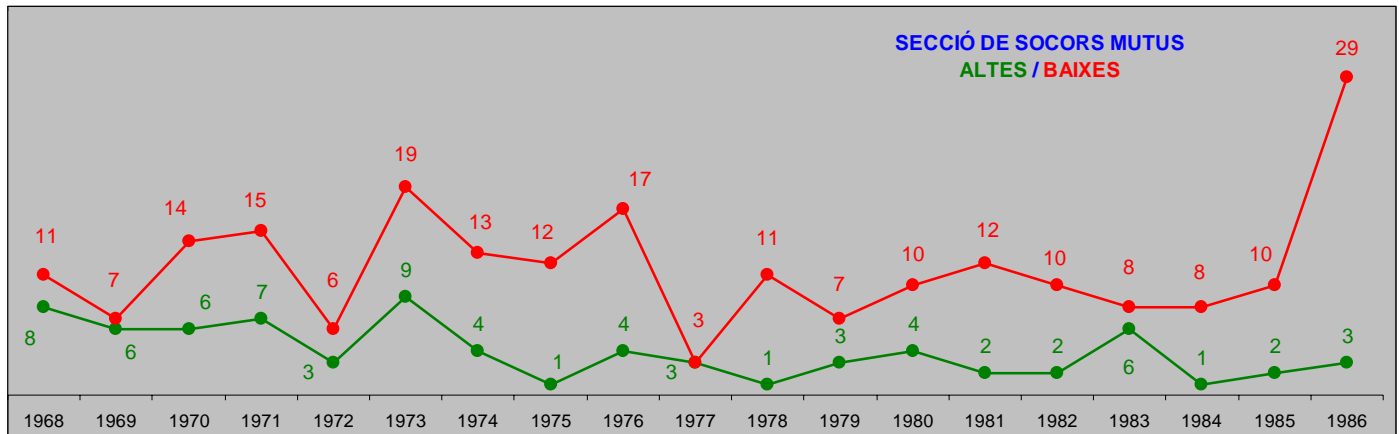

La davallada va seguint el curs de les baixes de la Germandat si bé els extrems finals es distancien cada cop més. L'any 1968, un 62'30% dels germans que reunien les condicions fixades (ser homes i tenir l'edat compresa entre els 15 i els 41 anys) eren membres del "Montepío". El percentatge indicat, va disminuint progressivament fins arribar a un 46'76% l'any 1986, tant per cent que no és del tot cert ja que també s'hauria de comptar el nombre de Maries del Calvari que podrien afiliar-se⁴ nombre que el rebaixaria, pel cap baix, fins a un 40'00%

Entre les altes i les baixes d'aquests anys, hi ha una notable desproporció; enfront de les 68 altes,

s'han comptabilitzat 212 baixes, les quals es distribueixen de la següent manera:

- per defunció:..... 97 (45'75%)
- voluntàries 99 (46'70%)
- per manca de pagament..... 15 (7'08%)
- per desestimació..... 1 (0'47%)

Comparant aquestes dades amb les dels socis de número, es pot veure la diferència existent en els apartats de defunció i voluntàries. Mentre els percentatges d'aquests conceptes són molt semblants entre sí en el cas del "Montepío" (44,60 % i 48,60%, respectivament), entre els congregants per cada baixa succeïda per òbit es donen més de tres de voluntàries (21,21% i 70,83%). Aquestes dades són un reflex de l'envelliment progressiu de la secció.

A partir de la gràfica d'altres i de baixes, veiem que el nombre d'altres ens dona un dibuix de suaus ondulacions en contraposició del de les baixes on hi ha unes crestes i unes valls més remarcades. La mitjana resultant és de 3'77 altres davant de les 11'77 baixes en igual període.

Per comentar els moviments parcials de les baixes i de les altres, podrien establir-se cinc grups:

- a) Germans que ja ho eren l'any 1968 i que posteriorment a aquest es donaren d'alta a la Secció.
- b) Germans que després de l'any 1968, es donaren d'alta alhora a la Germandat i a la Secció.
- c) Germans donats d'alta a la Germandat després del 1968 i que, temps després, ho feren a la Secció.
- d) Germans procedents de la Secció d'Aspirants donats d'alta en aquesta abans de l'iterat any.
- e) Germans procedents de la Secció d'Aspirants que en el decurs d'aquests 18 anys que comentem foren altres d'ambdues Seccions.

Els percentatges de les altres hagudes durant el període tractat, segons els grups que hem establert, són:

- 34'33% del grup a)
- 29,85% del grup b)
- 8'96% del grup c)
- 9'41% del grup d)
- 7'46% del grup e)

Del total d'altres a la Germandat com a socis de número durant els anys 1968-1986, tan sols un 10'19% passà a ser membre de la Secció. Dels 275 aspirants que durant el suara referit temps esdevingueren passaren a germà, s'inscriviren en el "Montepío" un 6'55%.

Traient els casos d'aquells que es donaren d'alta al mateix temps a la Germandat i a la Secció (grup b), la mitjana del temps transcorregut en donar-se d'alta d'ambdós col·lectius ha estat d'uns 4 anys. És entre els membres del grup e), que la mitjana és menor, 3 anys (un 60% tan sols en tardaren 1). Una mitjana semblant també la tenen els germans donats d'alta a la Germandat després de l'any 1969 (grup c).

Comparativament, el major nombre de baixes es produïren entre els membres dels grups a) i b)

amb un 30'76% cadascun. En el primer cas, la mitjana de permanència en la Secció fou d'uns 3'75 anys; en el segon cas, fou de 6'75.

En ordre decreixent, segueixen els del grup d) amb un percentatge del 23'07% i una mitjana de 8'66 anys d'estada; a continuació vénen els integrants del grup c) amb un 15'38% del total de les baixes i una permanència per terme mitjà de 2'5 anys. Finalment, els del grup e) són els que percentualment han tingut menys baixes (7'46%), de tota manera, cal pensar que són, en general, els que porten menys temps com a Congregants.

En conjunt, la majoria de les baixes de la Secció, també ho foren en la Germandat. En el cas dels germans que ja ho eren abans del 1969 (grup a), la gran part de les seves baixes tan sols ho foren de la Secció.

Com a comentari general ha de dir-se que les poques altes que anualment es produeixen juntament amb el progressiu augment de la mitjana d'edat dels seus membres, la van convertint en una associació envellida que fa pensar en un continuat deteriorament de la que ha d'implicar un replantejament en la seva orientació

[Josep-Lluís GRAS i ALCALDE](#)

Novembre de 1987

ANOTACIONS

- ¹ S'ha utilitzat l'any indicat en comptes del 1968 atès que d'aquest any no es publiquen les llistes de la Secció de Maries del Calvari.
- ² Un ampli article sobre la Secció fou publicat en el Programa de l'any 1985 amb el títol de: "Pía Sección de Marías del Calvario", del qual n'és autor En Francesc d'Assís GARCIA i SEGARRA.
- ³ Atès que és l'any 1984 quan apareix per primer cop una relació d'aspirants de la Secció, ací a l'hora de comptabilitzar les components de la Secció s'han englobat en una de sola ambdues llistes, d'una part pel fet d'haver treballat fins l'any indicat amb una de sola sense fer-se distinció; de l'altra per tractar-se, realment, d'una única Secció ja que els estatuts determinen que aspirants seran els BARONS menors de 15 anys.
- ⁴ És a partir de finals de 1985 en què s'acorda admetre en la Secció a les germanes de la Secció de Maries del Calvari. Fins a l'actualitat cap membre femení de la Germandat pertany a la Secció de Socors Mutus.